

RAADSVOORSTEL:

2007-2008

Ons kenmerk: BD 07.1401691

Registratienummer : GR 07.

Ingekomen op :

Onderwerp: Referendumverordening

Groningen,

Aan de raad,

Bijgevoegd vindt u een voorstel om de Referendumverordening aan te passen.

Na het referendum over de Grote Markt Oostzijde heeft op verzoek van uw raad een evaluatie plaatsgevonden. De heren Boogers en Tops hebben naar aanleiding van hun onderzoek het rapport "Hoe het referendum werd "gewonnen"" op 14 december 2005 gepresenteerd. Uw raad heeft toen ook kennis kunnen nemen van dit rapport.

Naar aanleiding van dit rapport heeft het college in februari 2006 een aantal vragen aan de Referendumcommissie voorgelegd. Op 23 juni 2006 ontvingen wij het advies van de Referendumcommissie. Op 24 juli 2006 is dit advies aan de raadscommissie Financiën en Veiligheid aangeboden. Op 21 november 2006 is het advies door u in de commissie besproken met een toelichting van de heer prof. mr. D.J. Elzinga, voorzitter van de commissie.

De uiteindelijke conceptverordening is op 9 mei 2007 met de Referendumcommissie besproken en behoudens een aantekening over de dubbele hardheidsclausule, akkoord bevonden.

Hieronder zullen we de belangrijkste wijzigingen doornemen. Voor het overige is een aantal redactionele wijzigingen opgenomen. Er ligt een versie in de visietrommel waarin u alle wijzigingen kunt nalopen.

Artikelgewijze toelichting.

Artikel 1 Definities.

De definitie onder g. "gekwalificeerde meerderheid" is vervallen. De term komt in de verordening niet meer voor. Inhoudelijk is de uitslag geregeld in artikel 12 (zie verder hierna).

De toelichting bij dit artikel kan vervallen wegens het ontbreken van toegevoegde waarde.

Artikel 2.

De hardheidsclausules zijn, in tegenstelling tot het advies van de Referendumcommissie, beide gehandhaafd. Naar onze mening hebben de onder g en h, geformuleerde uitzonderingen wel een aanvullende werking.

Onder het tweede lid, sub i is een uitzonderingsgrond geformuleerd. Via vaststelling van een startnotitie worden burgers "uitgenodigd" om een referendum aan te vragen. Als daarvan geen gebruik wordt gemaakt is geen referendum over dat onderwerp meer mogelijk. Deze uitzondering zat als vooronderstelling duidelijk in de verordening maar was nog niet uitdrukkelijk geformuleerd.

Lid 3 is aangepast aan de keuze die bij artikel 6, lid 4 is gemaakt.

Artikel 3.

In de toelichting is ter verduidelijking toegevoegd dat het college vóór de bekendmaking bij de planning van de besluitvorming rekening moet houden met de termijn voor het verzamelen van handtekeningen. Hetzelfde geldt natuurlijk voor het presidium.

Artikel 4 t/m 6 (Inleidend verzoek) en de artikelen 7 t/m 9 definitief verzoek worden geïntegreerd tot één verzoek artikelen 4 t/m 6 nieuw.

Het verzoek in twee fases is destijds in navolging van de regels voor een landelijk referendum opgenomen. De feitelijke uitwerking is echter omslachtig en zorgt voor onnodige vertraging. Het inleidende verzoek is onvoldoende doelmatig. Daarom wordt er voor gekozen om in navolging van andere gemeenten het inleidende verzoek te laten vallen.

NB: De Tijdelijke Referendumwet is met ingang van 1 januari 2005 vervallen.

Artikel 4.

Er is gekozen voor een termijn van 7 weken. In navolging van het "definitief verzoek" achten wij deze termijn voldoende. Voorts blijft ook de handtekeningdrempel van 3 procent gehandhaafd.

Verder zijn aan artikel 4 de leden vier en vijf toegevoegd. Door het ontbreken van een vooraanvraag zou de termijn voor het aanvragen van een referendum in veel gevallen pas eindigen na de datum waarop een besluit door de raad wordt behandeld. Immers, de raad besluit doorgaans binnen 4 weken na het vaststellen van het raadsvoorstel door het college. De termijn voor het indienen van een referendum is 7 weken. Dit opent theoretisch de mogelijkheid dat na het nemen van het besluit het college, en dus de raad, worden geconfronteerd met een Referendumverzoek.

Dit probleem zal zich doorgaans niet voordoen omdat het oprichten van een brede tegenbeweging die nodig is voor een referendum niet zonder publiciteit zal gaan. Het is dus vrijwel uitgesloten dat dit zich buiten het waarnemingsveld van de gemeente zal afspelen.

Om dit potentiële probleem toch uit te sluiten stellen wij voor om de mogelijkheid voor het aanvragen van een referendum uitdrukkelijk te verbinden aan het verkrijgen van de toch al benodigde gemeentelijke handtekeningenlijsten. Op die manier is tijdens de raadsbehandeling altijd duidelijk of er rekening moet worden gehouden met een

Referendumverzoek.

Om de afstemming tussen de handtekeningenlijst ophaal- en indieningstermijn goed te regelen is lid 5 toegevoegd. Bij een "spontaan", dus niet naar aanleiding van een startnotitie, verzoek om een referendum, moet uw raad een duidelijke beslissing nemen. Of uw raad geeft de initiatiefnemers de ruimte om de benodigde handtekeningen te verzamelen of zij krijgen onmiddellijk duidelijkheid dat het onderwerp niet referendabel is. De initiatiefnemers hoeven dan ook geen moeite meer te doen om de handtekeningen te verzamelen. Deze regeling is wellicht een beetje ingewikkeld maar zij dient wel twee doelen: de voortgang van de normale besluitvorming wordt niet gehinderd en een goede inbedding van een eventueel Referendumverzoek.

Schema raadsvoorstel Startnotitie.

Week	1	2 t/m 6	7	8
	College besluit tot vaststelling raadsvoorstel voor een Startnotitie	Formulieren halen	Indienen referendumverzoek	Raadsbesluit wel of niet referendum

Schema regulier raadsvoorstel.

Week	1	2/3	4	5/6	7	8
	College besluit tot vaststelling "regulier" raadsvoorstel	Formulieren halen	Reguliere raad: - aanhouden in afwachting eventueel referendumverzoek - op voorhand duidelijk geen referendum: raadsbesluit		Indienen referendumverzoek	Raadsbesluit wel of niet referendum

Mocht bij de raadsbehandeling toch nog een aanleiding aandienen om van deze regeling af te wijken dan geeft het vijfde lid u die mogelijkheid om dispensatie te verlenen voor het te laat ophalen van de handtekeningenlijsten.

Artikel 6, lid 4 is geherformuleerd. Artikel 10 kan daardoor vervallen en artikel 2, lid 3 moet worden aangepast. De term "Voorgenomen besluit" is in 1997 opgenomen in anticipatie op voorgenomen wetgeving. Deze term wordt nu echter niet meer gebruikt en kan daarom vervallen. De nieuwe formulering maakt gebruik van de bekende term "besluitvorming aanhouden".

Artikel 7 (11 oud).

Aan lid 3 is "betreffende het referendum" toegevoegd. Hiermee wordt tot uitdrukking gebracht dat de neutrale informatievoorziening alleen de referendumprocedure betreft en niet het raadsvoorstel dat onderdeel uitmaakt van het referendum. Ook de politiek inhoudelijke argumentatie en informatie over plannen vallen buiten het begrip "neutrale informatievoorziening".

Voor het aan een referendum onderhevige beleid of plan is in het nieuwe lid 4 het proportionaliteitsbeginsel opgenomen. Dit beginsel maakt dat de gemeente, in het bijzonder het college, zich terughoudend moet opstellen in haar voorlichting over het plan. In de toelichting is opgenomen dat de gemeente gebruik mag maken van de gebruikelijke middelen. Ook dient zij bij het gebruik van deze middelen eventuele

opponenten en sympathisanten van het overheidsbeleid in de gelegenheid stellen haar mening in deze middelen naar voren te brengen. Zo wordt geen afbreuk gedaan aan het "equality of arms" beginsel.

Invoering van dit beginsel is in lijn met de gedraging van de gemeente bij het referendum over de Oostwand van de Grote Markt. Daarbij heeft de gemeente zich niet afzijdig gehouden maar heeft zij ook niet meer informatiemiddelen gebruikt dan zij normaal gesproken voor een plan met een dergelijke omvang zou inzetten. Voor het overige is de pro-campagne gevoerd door "het comité Grote Markt Ja". Het tegengeluid werd verzorgd door "het comité meer doen met 40 miljoen".

Tot slot geldt voor het ambtelijk apparaat bij de uitvoering dezelfde grenzen als voor de raad en het college. Zij zullen dus bij hun handelen ook het proportionaliteitsbeginsel zoals hier geformuleerd in acht moeten nemen.

Artikel 8 (12 oud).

De Referendumcommissie functioneert nu als algemeen adviseur voor de raad en het college betreffende referenda. De door Boogers en Tops gesuggereerde uitbreiding van de rol van commissie met arbitrage bij klachten past niet bij haar rol als deskundigenpanel. Zij is nooit opgezet als bezwaarinstantie. Voor klachten volstaan de gebruikelijke kanalen met aan het eind van dat traject de ombudsman. Uiteindelijk is het eindoordeel over het referendum als geheel en de gang van zaken daaromheen aan uw raad. Dit biedt ons inziens voldoende garantie voor een goede gang van zaken rond klachten en reacties op de procedure van het referendum. Dit artikel is daarom niet gewijzigd.

Aan lid 4 is de wethouder toegevoegd als functionaris die geen zitting mag nemen in de commissie. Na de invoering van de dualisering is de wethouder geen raadslid meer en viel dus niet meer onder de redactie van dit lid. Met deze aanpassing is dat weer hersteld.

Artikel 10 (14 oud).

In het derde lid is "kan bepalen" vervangen door "bepaald". De wijze van stemming zal moeten worden bepaald en het is aan de raad om daarover te beslissen.

Artikel 11 (15 oud).

Lid 3 is vervallen en verschoven naar het volgende artikel. Dit lid gaat over de uitslag en niet over de stemming.

Artikel 12 (16 oud).

Om een referendum als niet gehouden te verklaren is onzinnig. Daarom is gezocht naar een alternatieve formulering. De term "rechtsgevolg" is niet bruikbaar omdat een raadgevend referendum geen direct rechtsgevolg heeft. Er is daarom gekozen voor de term "raadgevend advies". Dit sluit het best aan bij de gebruikelijke terminologie. Verder is de term "gekwalificeerde meerderheid" uit de tekst gehaald. Deze term wordt in de literatuur gebruikt als algemene omschrijving van het fenomeen dat een inhoudelijke uitslag aan voorwaarden voor het aantal uitgebrachte stemmen wordt verbonden. Daarom is het passender de inhoud van de regeling in de verordening op te nemen en de term "gekwalificeerde meerderheid" naar de toelichting te verschuiven. Verder is in de toelichting opgenomen wat het gevolg is als de gekwalificeerde meerderheid niet wordt gehaald, namelijk er is geen raadgevend advies tot stand

gekomen. Dit volgt logischerwijs uit de formulering van het artikel.

Artikel 15 (19 oud).

Omdat de wijzigingen vrij ingrijpend zijn wordt de nieuwe verordening onder intrekking van de oude vastgesteld. Het is dan gebruikelijk dit te markeren in de naamgeving. Dus "2007" in plaats van "1999". Daarnaast wordt de zinsnede "van de gemeente Groningen" toegevoegd. Daarmee wordt het werkingsgebied van de verordening duidelijker.

Gelet op het vorenstaande stellen wij u voor te besluiten:

- I. onder intrekking van de Referendumverordening 1999;
- II. de Referendumverordening van de gemeente Groningen 2007 vast te stellen;
- III. de verordening bekend te maken door plaatsing in het gemeentebblad en kennisgeving in de Groninger Gezinsbode.

Burgemeester en wethouders
van Groningen,

De burgemeester,

De secretaris,

Jacq. Wallage.

H.P. Bakker.

Ontwerp

VERORDENING

REFERENDUMVERORDENING VAN DE GEMEENTE GRONINGEN 2007. Artikel 1 Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

a.	raad	:	de gemeenteraad van Groningen;
b.	college	:	het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Groningen;
c.	referendum	:	raadplegende volksstemming in de gemeente Groningen over een daartoe aangehouden besluit van de raad;
d.	groot project	:	maatschappelijk vraagstuk met ingrijpende gevolgen voor de Groningse samenleving waarvan de oplossing veel tijd vraagt of waarbij grote financiële belangen in het geding zijn of waarbij veel partijen zijn betrokken;
e.	startnotitie	:	door de raad vast te stellen notitie waarin een korte heldere probleemstelling en een korte heldere schets van de beoogde oplossingsrichting staan beschreven;
f.	kiezers	:	ingezetenen van de gemeente Groningen die kiesgerechtigd zijn voor de verkiezing van de leden van de gemeenteraad.

Artikel 2 Onderwerp

1. De raad kan een besluit nemen tot het houden van een referendum.
2. Een referendum kan niet worden gehouden met betrekking tot:
  - a. een besluit in bezwaar of in administratief beroep;
  - b. een besluit waarbij de belangen van kwetsbare groepen in de samenleving in het geding zijn;
  - c. een besluit over arbeidsrechtelijke posities, zoals benoemingen, ontslagen, schorsingen, schenkingen en kwijtscheldingen, beslissingen over rechtspositionele regelingen, alsmede beslissingen met betrekking tot geldelijke voorzieningen voor ambtsdragers en hun nabestaanden;
  - d. een besluit tot het vaststellen van de begroting en de rekening, alsmede met betrekking tot de vaststelling van gemeentelijke tarieven en belastingen;
  - e. een besluit in het kader van deze verordening;
  - f. een besluit ter uitvoering van een beslissing afkomstig van een hoger bestuursorgaan of de wetgever, waaromtrent de raad geen beleidsvrijheid heeft;
  - g. een besluit waarbij het belang van het referendum in een onevenredige verhouding staat tot (spoedeisende) belangen van de gemeente, welke mede kunnen worden veroorzaakt door verplichtingen jegens derden;
  - h. een besluit waarvan de raad van mening is dat er andere dringende redenen aanwezig zijn om geen referendum te houden;
  - i. een besluit waarvoor eerder uitdrukkelijk is gepubliceerd dat naar aanleiding van de startnotitie de mogelijkheid van een referendum openstond zonder dat het tot een referendum is gekomen.
  - j. een besluit dat eerder aan een referendumverzoek onderworpen is geweest.
3. Bij een referendum over een groot project geldt dat de raad na het referendum een besluit neemt over de aangehouden besluitvorming betreffende de vaststelling van een startnotitie.

Toelichting

Dit artikel betreft de uitzonderingen met betrekking tot het houden van een referendum.

In het tweede lid onder g is een soort hardheidsclausule geformuleerd. Bij de in h genoemde term (spoedeisende) belangen kan het zowel om financiële, juridische als politieke belangen gaan.

In het derde lid staat een bijzondere procedure voor grote projecten. Om te voorkomen dat bij grote projecten op 'verkeerde' momenten referenda kunnen worden aangevraagd, wordt het referendum gekoppeld aan de aangehouden besluitvorming over de vaststelling van de startnotitie.

Artikel 3 Bekendmaking

Het college draagt zorg voor de tijdige bekendmaking van de eventueel aan een referendum te onderwerpen en aan de raad voor te leggen besluiten.

Toelichting

In dit artikel wordt in algemene zin vastgelegd dat het college verantwoordelijk is voor het bekendmaken van te nemen besluiten van de raad. Dit artikel beoogt geen uitbreiding te geven van bekendmakingsbesluiten, maar sluit aan bij de huidige praktijk. In elk geval moet het college en ook het presidium van de raad ingeval van startnotities voor grote projecten rekening houden met de in artikel 4 eerste lid genoemde termijn van 7 weken.

Artikel 4 Verzoek tot het houden van een referendum

1. Kiezers, in aantal minstens gelijk aan drie procent van het aantal kiesgerechtigde inwoners van de gemeente Groningen bij de laatstgehouden gemeenteraadsverkiezingen, kunnen binnen zeven weken bij het college schriftelijk een verzoek indienen voor het houden van een referendum.
2. Het verzoek dient vergezeld te gaan van handtekeningen van de in het eerste lid bedoelde kiezers, met opgave van naam, adres, geboortedatum en woonplaats, alsmede van een vermelding van het desbetreffende raadsvoorstel.
3. De in het tweede lid bedoelde gegevens dienen te worden geplaatst op daartoe van gemeentewege verstrekte lijsten.
4. De lijsten van het vorige lid dienen uiterlijk twee werkdagen voor de raadsvergadering waarin het voorstel geagendeerd is te worden afgehaald.
5. Indien de lijsten zijn afgehaald beslist de raad tot:
  - aanhouding van het besluit zodat er tenminste 8 weken zitten tussen het collegebesluit en de raadsbehandeling
  - aanwezigheid van een van de uitzonderingsgronden onder artikel 2 tweede lid en gaat over tot de inhoudelijke besluitvorming.
6. Indien de raad dit verzoekt, wijkt het college af van het vorige lid door de lijsten alsnog te verstrekken.

Toelichting

Het vierde lid maakt het mogelijk dat de raad voor het nemen van het besluit duidelijkheid heeft of er activiteiten worden ondernomen voor een referendumverzoek. Ingeval het niet om een startnotitie van een groot project gaat valt de beslissende

raadsvergadering vaak lopende de termijn van zeven weken. Als er dan lijsten zijn gehaald kan de raad besluiten om de besluitvorming te verdagen in afwachting van het eventuele verzoek of over gaan tot het nemen van een besluit gezien de aanwezigheid van een uitzondering uit artikel 2.

De inzamelaars krijgen dan tijdig een signaal of het zinvol is om door te gaan.

Deze op het eerste gezicht beperkende maatregel is redelijk omdat het in de praktijk zeer moeilijk is in een beperkt aantal weken voldoende handtekeningen te verzamelen. Verder is daarom in lid 5 is de mogelijkheid geopend dat de raad het college verzoekt van deze beperking af te wijken. Bijvoorbeeld naar aanleiding van een inspreekreactie.

Artikel 5 Indiening verzoek

1. Het verzoek dient bij het college te worden ingediend uiterlijk vijf werkdagen vóór de desbetreffende besluitvorming in de raad.
2. Het college toetst of aan de vereisten in artikel 4 is voldaan.
3. Indien het college van mening is dat de weigeringsgronden van artikel 2, tweede lid, onderdeel b, g en h zich voordoen, dan verzoekt het college de commissie bedoeld in artikel 8 hierover advies uit te brengen.

Toelichting

In dit artikel wordt een nauwkeurige procedure gegeven voor het verzoek. Bijzonder is dat indien het college van mening is dat de weigeringsgronden van artikel 2, tweede lid, onderdeel b, g en h zich voordoen, er een commissie advies wordt gevraagd. Gesteld moet worden dat hiervoor korte termijnen zijn opgenomen. Dit kan worden ondervangen door een permanente commissie in te stellen. Daarnaast zal in de praktijk een referenduminiatief vaak eerder aangekondigd worden. Dit is overigens wel het moment waarop beoordeeld moet worden of zich één van de weigeringsgronden voordoet. Indien dit niet het geval is, kan de steunverwervingsfase beginnen, onder aanhouding van de besluitvorming.

Artikel 6 behandeling verzoek

1. Uiterlijk één dag voor de desbetreffende raadsvergadering maakt het college aan de raad bekend of naar zijn mening aan de vereisten voor het indienen van een verzoek is voldaan.
2. Het college betreft daarbij het advies van de commissie als bedoeld in artikel 8.
3. De raad besluit of aan de vereisten voor het indienen van een verzoek is voldaan en beslist of één van de weigeringsgronden, genoemd in artikel 2, zich voordoet.
4. Indien de raad besluit tot het houden van een referendum, wordt de verdere besluitvorming over het desbetreffende onderwerp aangehouden tot na de uitslag van het referendum.

Toelichting

In deze procedure is systematisch de lijn aangehouden dat de raad uiteindelijk alle beslissingen neemt.

Artikel 7 Taak van het college

1. Het college draagt zorg voor een goede begeleiding en organisatie van het referendum.
2. Het college draagt zorg voor een neutrale informatievoorziening betreffende het referendum.
3. Het college neemt bij de informatievoorziening over het aan een referendum onderhavige onderwerp het proportionaliteitsbeginsel in acht.

Toelichting

Het begrip 'neutrale informatievoorziening' is beperkt tot het verschaffen van feitelijke informatie over de spelregels, het proces, de procedure en de planning van het referendum. De politiek inhoudelijke argumentatie en informatie over plannen vallen buiten het begrip 'neutrale informatievoorziening'.

Het proportionaliteitsbeginsel houdt in dit geval in dat de gemeentelijke organisatie zoveel mogelijk gebruik dient te maken van reguliere kanalen. Wanneer het bijvoorbeeld gebruikelijk is om bij een groot project huis-aan-huis een nieuwsbrief te verspreiden, kan dat ook als over een onderwerp of plan een referendum wordt gehouden. Daarbij worden de opposenten en sympathisanten van het overheidsbeleid uitgenodigd om hun standpunt in een dergelijk middel naar voren te brengen. Dit omdat onwenselijk is dat de door de overheid gebruikte middelen qua budget en bereik de mogelijkheden van de opposenten overstijgen.

Artikel 8 De commissie

1. De raad stelt een permanente commissie in welke tot taak heeft te adviseren met betrekking tot de in artikel 9 genoemde onderwerpen.
2. De raad benoemt de leden van de commissie voor een periode van vier jaar, waarna verlenging met maximaal één periode kan plaatsvinden.
3. De commissie bestaat uit tenminste drie en maximaal vijf deskundigen.
4. Het lidmaatschap van de commissie is onverenigbaar met het lidmaatschap van de raad, met het ambt van wethouder, met het ambt van burgemeester van Groningen en met een dienstverband bij de gemeente Groningen.
5. De commissie kiest uit haar midden een voorzitter en bepaalt haar eigen werkwijze.
6. De commissie wordt bijgestaan door een ambtelijk secretaris, die geen lid van de commissie is.
7. De commissie brengt binnen vier weken nadat zij daartoe ingevolge artikel 9, eerste lid verzocht is, een gemotiveerd advies uit, waarbij zij tevens verslag doet van de door haar gevolgde werkwijze.

Artikel 9 Advisering

1. De raad vraagt de commissie, bedoeld in artikel 8, om advies over:
  - de helderheid en eenduidigheid van de formulering van de vraagstelling van het referendum.
  - de wijze waarop gestemd wordt.
2. Verder kan de raad de commissie advies vragen over:
  - de wijze waarop van gemeentezijde voorlichting over het referendum wordt verstrekt.
  - organisatorische kwesties.

3. Tenslotte adviseert de commissie, overeenkomstig het bepaalde in artikel 5, derde lid.
4. Adviezen van de commissie zijn openbaar conform het daarover bepaalde in de wet Openbaarheid van Bestuur.

Artikel 10 Procedure

1. De raad stelt tenminste twaalf weken voor het te houden referendum aan de hand van het bepaalde in deze verordening en gelet op het advies van de commissie de datum en de formulering van de vraagstelling van het te houden referendum vast.
2. In het referendum wordt van de stemgerechtigden een oordeel gevraagd over het aangehouden besluit van de raad als bedoeld in artikel 6, vierde lid.
3. De raad bepaalt op welke wijze gestemd wordt.
4. Uiterlijk zes weken voor de datum waarop het referendum wordt gehouden worden alle relevante stukken ter inzage gelegd op een aantal door het college te bepalen plaatsen.

Artikel 11 De stemming

1. Stemgerechtigd zijn degenen, die op de drieënveertigste dag voordat het referendum wordt gehouden, blijkens de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens kiesgerechtigd zijn voor de verkiezing van de leden van de gemeenteraad, mits zij uiterlijk op de dag van de stemming de leeftijd van achttien jaar hebben bereikt.
2. Behoudens het bepaalde in het eerste lid zijn ten aanzien van de stemming de bepalingen van de Kieswet zoveel mogelijk van overeenkomstige toepassing.

Artikel 12 De uitslag

Voor een geldig inhoudelijk advies is:

- a. een meerderheid van het totaal uitgebrachte aantal geldige stemmen nodig;
- b. deze meerderheid omvat tenminste dertig procent van hen die voor dit referendum stemgerechtigd waren.

Toelichting

Als er een referendum wordt gehouden is een gekwalificeerde meerderheid vereist voor een geldig inhoudelijk advies. De wetgever staat niet toe dat de uitslag van een referendum bindend kan zijn daarom is een inhoudelijke uitkomst altijd een advies. Indien de gekwalificeerde meerderheid niet wordt gehaald is de uitkomst van het referendum dat geen advies tot stand is gekomen.

Artikel 13 Besluit

1. De raad neemt binnen zes weken na de datum van het referendum een besluit naar aanleiding van de uitslag van het referendum.
2. Indien dit besluit met zich meebrengt dat nadere besluitvorming noodzakelijk is over de wijze waarop het besluit zal worden uitgevoerd, zal de raad deze besluitvorming zo snel mogelijk in gang zetten en afronden.

Artikel 14 Strafbepalingen

Met hechtenis van ten hoogste twee maanden of een geldboete van de eerste categorie wordt gestraft hij die bij de stemming:

- a. oproepingskaarten of volmachtbewijzen namaakt of vervalst met het oogmerk deze onvervalst te gebruiken of door anderen te doen gebruiken;
- b. oproepingskaarten of volmachtbewijzen die hij zelf heeft nagemaakt of vervalst of waarvan de valsheid of vervalsing hem, toen hij deze ontving, bekend was, opzettelijk als echt en onvervalst gebruikt of door anderen doet gebruiken dan wel deze met het oogmerk om deze als echt en onvervalst te gebruiken of door anderen te doen gebruiken, in voorraad heeft;
- c. oproepingskaarten of volmachtbewijzen voorhanden heeft met het oogmerk deze wederrechtelijk te gebruiken of door anderen te doen gebruiken;
- d. als gemachtigde stemt voor een persoon, wetende dat deze is overleden.

Artikel 15 Citeertitel

Deze verordening kan aangehaald worden als: Referendumverordening van de gemeente Groningen 2007.

Vastgesteld bij raadsbesluit van ....., nummer ...

Datum bekendmaking: ...

Datum inwerkingtreding: ...

